

Hazai számviteli rendszerek

Ez itt a Hazai számviteli rendszerek költségvetési számvitel részének jegyzetelt változata. Az első fejezet ugyan hiányzik, de azért talán így is használható.

Számviteli politika

- Belső szervezeti rend, nyilvántartási rendszer kialakítása
- Bizonylati rend
- Leltározási és selejtezési szabályzat
- Eszközök és források értékelési szabályzata (jogszábyon alapuló követelések, vevőkövetelések értékelése, igazolása, adóminősítés szempontjai, fizetőképesség megítélése, követeléstípusonként a kisösszegű követelések meghat. elvei)
- Önköltségszámítás rendje (saját rezsiz beruházás v. rendszeres termékellátás saját célra, üzemi konyhánál)
- Pénzkezelési szabályzat (házipénztár elszámolás, bevétel, kiadás)
- Mérlegkészítés időpontja
- Beszámoló és könyvvizsgálattal kapcs. követelmények
- Költségelszámolási döntés, kiadások felosztásának módja, vetítési alapok
- ÉCS azon eszközöknél, amit tovább használnak az előírtnál
- ÁFA és ÉCS megosztás szabályai az alap- és váll. tev.-hez is használt eszközöknél
- lényegesség határa
- jelentős összegű eltérés
 - TE, immat, üz.átadott eszközök tf écs-je meghaladja a tsz.écs-t vagy a 100e forintot
 - részesedések és 1 éven túli hv.mt.ép ÉV nagyobb a bekerülési érték 20%-nál v. 100e forintnál
 - követelés ÉV nagyobb a bek.érték 20%-nál v. az Áht.-ban meghat. kisösszegű határnál (most 80e ft)
- jelentős összegű hiba (ST-t és tartalékokat növelő-csökkentő tételek együttes összege) minden esetben jelentős a hiba, ha meghaladja a mérlegfőösszeg 2%-át (vagy a 100m ft-ot)
- megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hiba határa (ha a hiba miatt a ST és tartalékok együttes értéke min. 10%-kal változik)
- ÉV és visszaírása
- átmenetileg használaton kívüli eszközös hasznosítása
- felújítási és karbantartási kiadások egyértelmű megkülönböztetése
- tartalékok nyilvántartása
- zárlati teendők, havi pénzforgalmi jelentés, éves besz. kapcs. könyvelési feladatok szervezése
- önállóan gazd. ktgvetési szerv dönt arról, hogy a szviteli politika rendelkezéseit kiterjeszti e a részben önállóan gazd. és részjogkörű ktgvetési szervekre

Számviteli alapelvek

- *vállalkozás folytatásának elve*
itt is fontos, hogy tovább tudjon működni + a beszámolónak be kell mutatni az egyes feladatokban bekövetkezett változásokat és annak pénzügyi hatásait, mivel a tervezés ált. bázis szemléletű
- *teljesség*
Sztv: mindent könyvelni, ami az E, F és tárgyévi eredményre hatást gyakorol (fordulónap utáni eseményeket is)
Áht: könyvelni az E,F, tárgyévi PM, EIM és eredményt befolyásoló eseményeket, de csak a naptári évre vonatkozó tényadatokat, a beszámoló a pénzforgalmilag realizált maradványt és eredményt kell hogy mutassa

- *valódiság*
Sztv: a rögzített tételeknek a valóságban is megtalálhatónak, bizonyíthatónak kell lenni és a Sztv-nek megfelelően értékelni
Áht: ugyanez, a leltárt mindenképp leltározással, értékelés a Sztv és kormrend.alapján, de az év végi értékelési különbözet elszámolása nem eredmény-hatékonyan történik
- *világosság*
Szt: könyvvezetés és beszámoló áttekinthető, érthető, tv-ileg rendezett formában
Áht: ugyanez, szigorúan előírt számlakeretnek való megfelelés, kieg.melléklet formailag kötött tartalma
- *következetesség*
Sztv: állandóság és összehasonlíthatóság biztosítása, év közben az elszámolási módok nem módosíthatók
Áht: ugyanez, az egyes évek beszámolóin túl az azonos időszakok elemi ktgvetésének és pénzforg.jelentésének/kimutatásainak is összehasonlíthatónak kell lenni
- *folytonosság*
Sztv: nyitómérleg adatai egyezzenek meg az előző évi zárómérleg adataival, E és F értékelése, eredmény számbavétele csak a törvény előírásai szerint változhat
Áht: ugyanez
- *összemérés*
Sztv: időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítésének elismert bevételeit és a bevételeknek megfelel költségeit kell figyelembe venni, függetlenül a pü-i teljesítéstől
Áht: alap- és váll. tev. maradvány megállapításakor a ténylegesen befolyt bevételeket, pénzforgalom nélküli bevételeket és a tárgyévben ténylegesen teljesített kiadásokat kell figyelembe venni
alap- és váll.tev. szigorúan elkülöníteni
- *óvatosság*
Sztv: nem lehet eredményt kimutatni, ha a bevétel pü-i realizálása bizonytalan (ÉV, céltartalékképzés, a mérlegkészítésig meglévő információk alapján)
Áht: a tev-hez kapcsolódó értékcsökkenést akkor is el lehet számolni, ha a kp-i ktgvetést illető befizetés számítási alapja negatívvá válik
csak a pü-ileg realizált eredmény számolható el – nem lehet bizonytalan
céltartalék nem lehet
2002-től ÉV ugyanaz, mint Sztv-ben
- *bruttó elszámolás*
Sztv: bevételek és ktgek, ill. követelések és kötelezettségek egymással szemben nem számolhatók el
Áht: alap- és váll.tev-re is alkalmazni, de a bev. alatt pénzforgalmi bev., ktg alatt kiadások elszámolási kötelezettségét kell érteni
- *egyedi értékelés*
Sztv: eszközöket és kötelezettségeket egyedileg kell rögzíteni és értékelni
Áht: ugyanez
- *tartalom elsődlegessége a formával szemben*
Sztv: gazd.eseményeket tényleges gazd. tartalmuknak megfelelően a tv. szerint elszámolni
Áht: ugyanez, a létszámra és szem.jell. kifizetésekre részletesebb beszámolási kötelezettség
- *lényegesség*
Sztv: lényeges minden info, aminek elhagyása v. téves bemutatása befolyásolja a beszámolót felhasználók döntéseit
Áht: ugyanez, lényegesség és jelentőség szabályozása a szviteli politikában
- *költség-haszon összevetése*
Sztv: a nyilvánosságra hozott információk hasznosíthatósága arányban álljon az előállítás költségeivel
Áht: ugyanez, de a törvényi és jogszabályi információszolgáltatási kötelezettségre nem vonatkozik
- *időbeli elhatárolás*
Sztv: a két v. több évet is érintő gazd.események hatásait a bev. és ktgek között olyan arányban kell

elszámolni, ahogy az adott és elszámolási időszak között megoszlik

Áht: nem alkalmazható a pénzfog szemléletű elszámolás miatt

DE! van pl. ha egy kiadást a következő kgtvetési évre számolunk el a kgtvetést terhelő kiadásként (dec.bér), ha egy függő tétel beazonosítása csak a mérlegkészítés napja után kerül azonosításra és csak a köv. évben kerül elszámolásra BEIT v. KEIT-ként

Mérlegösszefüggések

- az eredmény, PM és EIM pénzforg. bevétel és kiadás teljesítésének különbsége, így a bevételi többletnek pénzként is meg kellene jelennnie, DE
- vannak nem végleges bevételek és kiadások, amik sem KEIT-ként, sem BEIT-ként nem számolhatók el, így
- pénzeszközök + egyéb aktív pü-i elszám. – egyéb passzív pü-i elszám = tartalékok
- egyéb eszközökben és egyéb forrásokban bekövetkezett változást mindig saját tőke hatékonyan a Tőketartalékkal (felértékelésből származó értékhelyesbítést az Értékelési tartalékkal) szemben kell elszámolni
- mérleg és leltár kapcsolata
leltár kötelező (eszközöknél mennyiségbeni felvétellel, csak értékben kimutatott eszközöknél és forrásoknál egyeztetéssel)
leltárszabályzat saját hatáskörben

TÁRGYI ESZKÖZÖK

Tárgyi eszközök mérlegtételei

1. ingatlanok és kapcsolódó végj.
2. gépek, berendezések
3. járművek
4. tenyészállatok
5. beruházások
6. beruházásra adott előlegek
7. állami készletek, tartalékok
8. tárgyi eszközök értékhely.

Tárgyi eszközök értékelése

- beruházás
vásárlás: beszerzési érték
saját: előállítási költség
- térítés nélküli átvétel
átadó által közölt nyilvántartási értéken
ha azonos felügyeleti szerv alá tartozó szervek között történik: bruttó értéket és halmozott écs-t is nyilvántartásba kell venni
- ajándék, hagyaték, többlet
piaci értéken
- fejújítás
idegen: beszerzési érték
saját: előállítási költség
- apport: nem lehet

- import beszerzés
ha a kiegyenlítés devizaszláról történik: számla szerinti deviza nyilvántartási árfolyamán átszámított forintérték
ha vásárolt valutában: a valutáért ténylegesen fizetett forintérték
- ingatlanok
önkormányzatoknak az ingatlankataszteri lapon szerepeltetni kell az ingatlanok becsült értékét (forgalmi v. költségalapú becsült érték), ennek és a bruttó értéknek meg kell egyeznie az eddig értékkel ki nem mutatott ing. a kormrend. aktiválhatóvá tette

Bekerülési érték tartalma

- minden ráf, ami bizonyíthatóan kapcsolatban volt az eszköz előállításával stb. + a beruházáshoz ig.vett devizahitel beruházás értékében elszámolható értékvesztése
- tételeket a pü-i rendezéskor kell számításba venni
ha az üzembe helyezés megtörtént, de számla még nincs, a rendelkezésre álló adatok alapján a bek. értéket meghatározni és negyedév végén állományba venni, a különbözettel később a bek. értéket módosítani

Értékcsökkenés elszámolása

- csak értékcsökkenés, nem écs leírás
- écs-t akkor is el lehet számolni, ha az eredmény emiatt veszteséget mutat
- terv szerinti écs
 - nem számolható el tsz. écs. a Sztv-ben meghatározottakra + állami készletekre
 - tsz. écs. elszámolása negyedévente, a kormányrendeletben meghat. leírási kulcsokkal, tényleges használatnak megfelelően időarányosan
- korm.rend. kulcsaitól el lehet térni
 - ha a TE a ktgvetési szerv tev. tovább szolgálja, mint a kulcs szerinti idő
 - ha az immat javaknál a szerződés eltérő időtartamot jelöl meg, mint a leírási kulcs
- KÜLÖNBSEGEK
 - nincs maradványérték
 - nem lehet teljesítményarányos, nettó érték alapján történő elszámolás, progresszív és degresszív leírás
 - écs-t meg kell osztani az alaptev. és vállalkozási tev. között
- kisértékű tárgyi eszközök
 - 50e ft alatti beszerzésű TE a számviteli politika alapján a beszerzéskor folyó kiadásként egy összegben elszámolhatók
 - DOLOGI KIADÁSKÉNT kerül kimutatásra
 - év végéig használatba nem vett kisértékű TE a Beruházások között
- terven felüli écs
 - elszámolása saját tőke hatékonyan
 - nem kötelező a tf. écs elszámolása, ha a TE-t a leírási kulcsnak megfelelő ideig használják
 - helyi önkormányzatok és felügyeletük alá tartozó ktgvetési szervek a törzsvagyron körébe nem tartozó forgalomképes ingatlanok esetében a tf. écs elszámolás alól nem mentesíthetők
- tf. écs elszámolása kötelező
 - ha a TE feleslegessé vált
 - megrongálódott, megsemmisült, hiányzik
 - vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt nem érvényesíthető
 - befejezett kis.fejl. révén megvalósuló tevékenységet megszüntetik, ill. eredménytelen

Értékhelyesbítés

- vég, szellemi termék, TE kivéve ber. és ber.adott előleg, egyéb tartós részesedés

- Értékhelyesbítés – értékelési tartalék (eredményt, PM és EIM nem befolyásolja)
- kieg. mellékletben bemutatni
- ha élnek az értékhelyesbítéssel, akkor azt minden kgtvetési év fordulónapjára el kell végezni
- a piaci érték megállapítását könyvvizsgálónak kell ellenőrizni

Alszámlák

1. Aktivált állományának értéke
 2. Értékcsökkenés
 3. Vásárlás, létesítés KEIT
 4. Felújítás KEIT
 5. Vásárlás, létesítés előirányzata KEI
 6. Felújítás előirányzata KEI
 7. Folyamatban lévő beruházások állománya
 8. Beruházásra adott előlegek
 9. Értékhelyesbítés
 199. Állomány átvezetési számla
- ezek tovább bontva alaptev., vállalkozási tev. szerint

ÜZEMELTETÉSRE ÁTADOTT... ESZKÖZÖK

Mérlegtételei

1. Üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök
2. Koncesszióba adott eszközök
3. Vagyonkezelésbe adott eszközök
4. Vagyonkezelésbe vett eszközök
5. Üzemeltetésre átadott...eszközök értékhelyesbítése

Jellemzői

- áht. szervezetek tulajdonában lévő TE, amit nem maguk vagy felügyeletük alá tartozó kgtvetési szervük üzemeltet
- a TE-nek nem tulajdonosai
- külön kimutatni az átadott és átvett eszközök bruttó értékét és écs-jét
- év végén elszámolni a vagyonkezelő által közölt állományváltozások hatásait
- értékelés, mint a TE

IMMATERIÁLIS JAVAK

Mérlegtételei

1. Alapítás-átszervezés aktivált értéke
2. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke
3. Vagyoni értékű jogok
4. Szellemi termékek
5. Immat. javakra adott előleg
6. Immat javak értékhelyesbítése

Jellemzői

- nincs üzleti v. cégérték
- alapítás-átszervezés 2002 óta a minőségirányítási rendszerek miatt (aktiválása Tőkeváltozásokkal szemben)

- kísérleti fejlesztés nem a következő időszak eredményének terhére való elszámolás lehetősége miatt van, hanem azért, mert piaci értéket képvisel (aktiválása szintén a Tőkeváltozásokkal szemben)
- értékhelyesbítés a vagyoni értékű jogokra és szellemi termékekre

BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

Mérlegkételei

1. Egyéb tartós részesedés
2. Tartós hitelviszonyt megtestesítő ép.
3. Tartósan adott kölcsön
4. Hosszú lejáratú bankbetét
5. Egyéb hosszú lejáratú követelés
6. Bef. pü-i eszközök értékhelyesbítése

Jellemzők

- tételbontás csak közgazdasági csoportosítás szerint
- csak jogszabályi kötöttséggel, jellemzően váll.tev. kapcsolatban lehet
- kincstári körbe tartozó nem vásárolhat értékpapírt

Értékelés

- a hv.mt.ép-nél a vételárban lévő fix kamat nem része a bekerülési értéknek, kamatbevételt csökkentő tételként kell elszámolni
- térítésmentesen átvett részesedéseket, hv.mt.ép piaci értéken kell felvenni a Tőkeváltozással szemben
- értékvesztés elszámolása Sztv. szerint (tartós piaci tendencia, várhatóan megtérülő összeg, saját tőke/jegyzett tőke és a ks.érték/névérték arány figyelembevételével), visszairás max. a bekerülési érték v. a névérték közül a kisebbig
- részesedésekre értékhelyesbítés lehet (tárgyévi különbözet elszámolása értékelési tartalékkal szemben)
- éven belül esedékes részletek rövidlej. követelés
- mozgásaik elszámolása Tőkeváltozással szemben, kivéve Hosszú lej. bankbetétek

KÉSZLETEK

Mérlegkételei

1. Anyagok
2. Befejezetlen termelés és félkész termékek
3. Növendék-, hízó és egyéb állatok
4. Késztermékek
5. Aruk, betétdíjas göngyölegek, közvetített szolg. és követelés fejében átvett eszközök, készletek (készletekre adott előleg az aktív átfutó elszámolások között szerepel)

Értékelés

- Sztv. szabályai szerint (FIFO, átlagár, elszámolóár)
- bekerülési értéknek nem része a levonható elő ÁFA és a megosztott elő Áfa le nem vonható része sem
- ha a kgtvetési szerv alanyi adómentes v. tárgyi adómentes tev.hez szerez be, az Áfa a bekerülési érték része
- alanyi áfa-mentesség: ha a gazd.tev.-ből származó előző évi bevétel ténylegesen, a tárgyévi várhatóan alatta marad az értékhatárnak (most 4 m ft)

- tárgyi adómentesség: ha a ktgvetési szerv adóalany, akkor a közhatalom gyakorlásával végzett tevékenységet és vagyont, vég és tev. gyakorlásának átengedését, amire koncessziós szerződést lehet kötni, tárgyi mentes tevékenységnek kell tekinteni
- import: mint TE-nél
- térítés nélkül kapott használt készlet NEM mutatható ki!!!
- saját termelésű készletek:
 - előállítási költségen
 - folyamatos költségkigyűjtés kell
 - elszámolható: közvetlen, felosztható közvetett erőforrásfelhasználás
 - nem számolható el: értékesítési ktg, igazgatási és egyéb általános ktg
- problémák
 - könyvelni a kiadásokat kell, értékelés alapja a költség, de ez a kettő rövid távon ált. nem egyezik meg
 - a közvetett kiadások egészét fel kell osztani szakfeladatokra, de a készlet értékében az igazgatási és egyéb ktgek nem számolhatók el
- ÉV elszámolása Sztv. szerint a saját tőkével szemben
- KÖTELEZŐ a mennyiségi és értékbeni nyilvántartás (kivéve használatban lévő készletek – csak mennyiségi)
- a tárgynegyedévet érintő készlegváltozást a szv.politikában meghat. időszakonként kell elszámolni legkésőbb a tárgynegyedévet követő hó 15-ig
- évközi készletmozgás CSAK ANALITIKÁBAN, főkönyvben csak állományváltozás elszámolása, csak a negyedév végén
- KIVÉVE: megszűnés, átszervezés, követelés eszközzel való kiváltása, átsorolás esetén azonnal könyvelni
- készletbeszerzés elszámolása kiadásként, felhasználását nem könyveljük

KÖVETELÉSEK

Mérlegkételemek

1. Követelések áruszállításból, szolgáltatásból
2. Adósok
3. Rövid lej. kölcsönök
4. Egyéb követelések
 - Ebből: tartósan adott kölcsön egy éven belül esedékes részlete
 - támogatási program előlege
 - támogatási prog. szabálytalan kifizetése miatti követelés

(váltóköv. csak az önkormányzatoknál lehet, egyéb követelések között mutatják ki)

Jellemzők:

- adósok között a ktgvetési szerv rendeltetésszerű működésével kapcsolatos bevételi előírásokból származó követelés
- kölcsönöknél el kell különíteni az áht belüli és kívüli, ill. működési és felhalmozási célú kölcsönöket
- külön számlán kimutatni a kölcsönök állományát, nyújtását és visszatérítését, EI és EIT részletezésben
- egyéb követelés lehet
 - váltóköv.
 - munkavállalókkal szembeni köv.
 - ktgvetéssel szembeni köv.
 - követelés fejében átvett más követelés
 - hm.mt.ép, részesedés értékesítéséből származó köv.
 - tartósan adott kölcsön éven belül esedékes részlete

- NEM MUTATHATÓ KI ktgvetéssel szembeni követelésként az állami hozzájárulások, támogatások év végi elszámolása során a PM, EIM kimutatásban a korrekciós tételek között kimutatott, az szervezetet még megillető támogatás összege

Értékelés

- behajthatatlan köv. leírása Sztv. szerint
- ÉV elszámolása Sztv. szerint tőkeváltozásként
- devizás értékelés
 - év végén átértékelni, ha a különbség jelentős
 - valutapénztár, devizaszámla
árf.veszteség: egyéb dologi kiadás
árf.nyereség: egyéb bevétel
 - devizás köv. bef. pü-i eszköz, értékpapír, kötelezettség
árf.veszteség: saját tőke csökken
árf.nyereség: saját tőke nő
- követelés számlákon könyvelés csak a negyedév végén, kivéve megszűnés, átszervezés, eszközzel kiváltott követelés – ezt a teljesítés napján

ÉRTÉKPAPÍROK

Mérlegtételei

1. Egyéb részesedés
2. Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapír

(kincstári körbe tartozó ktgvetési szerv nem vásárolhat értékpapírt)

Értékelés

- hv.mt.ép. vételárban lévő kamata kamatbevételt csökkentő tételként számolandó el
- térítésmentesen átvett ép. piaci értéken
- Sztv. szerint ÉV elszámolása, visszaírása
- ép. mozgásai Tőkeváltozással szemben számolandók el

PÉNZESZKÖZÖK

Mérlegtételei

1. Pénztár, csekkek, betétkönyvek
2. Ktgvetési bankszámlák
3. Elszámolási számlák
4. Idegen pénzeszközök számlái

Jellemzők

- ktgvetési szerv kihelyezett szervezeti egységei v. részben önálló szerveinek pénzellátása betétkönyvön keresztül történik
- ktgvetési bankszámlák: kincstári körbe nem tartozó ktgvetési szervek esetén ktgvetési feladatok lebonyolítására szolgálnak
- 341. Ktgvetési elszámolási számlán bonyolódik
 - röv.lej. lekötött bankbetétek
 - háziiorvosi szolgálat elszámolása
 - fedezetbiztosítási számla

- devizabetét számla
 - adó- és illetékbeszedési számlák
- elszámolási számlák:
kincstári körbe tartozó szervek megnyílt előirányzat kerete, ezzel szemben történik az operatív működés eseményeinek elszámolása
- finanszírozási bankszámlák:
ktgvetési fejezetenként nyitják meg őket, a fejezet által végzett pénzellátás lebonyolítására
 - központi fejezetek év végi maradvány-elszámolási számlája:
ide kell év végén átvezetni a Ktgvetési pénzellátási szla egyenlegét, záró egyenlege a következő évre átvihető
 - központi fejezetek bevételi számlája:
ktgvetési szervek befizetési kötelezettségeinek gyűjtőhelye, év végén az MNB átvezeti az állami forgóalap számlára
- idegen pénzeszközök számlái
pénzforgalom, ami nem kapcsolódik a szerv alap- és váll. tevékenységéhez
 - társadalombizt. pénzeszközök elosztási számla
 - különféle feladatok lebonyolítási szlái
 - lakásépítés- és vásárlás munkáltatói támogatása
 - letétek
- értékelés Sztv. szerint
- devizás értékelés, mint az Értékpapíroknál

EGYÉB AKTÍV PÉNZÜGYI ELSZÁMOLÁSOK

Mérlegkételei

1. Ktgvetési aktív függő elszámolások
2. Ktgvetési aktív átfutó elszámolások
3. Ktgvetési aktív kiegyenlítő elszámolások
4. Ktgvetésen kívüli aktív pü-i elszámolások

Jellemzők

- adott időszakban véglegesen a KEI terhére el nem számolható kiadások
- a PM és váll.tev. eredmény meghatározásánál figyelmen kívül hagyandók
- számlákat állományi és forgalmi alszámlákra kell megbontani, forgalmi szlák egyenlegét év végén átvezetni az állományira)
- aktív függő elszámolások
pénzkiáramlás, ahol a ktgvetés kiadási jogcímei szerint nem beazonosítható bizonyíthatóan a következő évet terhelő kifizetések (pl. decemberi bér) is itt van
- aktív átfutó elszámolások
alap- és válltev. ellátásához közvetve kapcsolódó, ideiglenes v. lebonyolítási jellegű kiadások megbontani
 - személyi juttatásokkal kapcs. átfutó kiadások
 - munkavállalókkal kapcs.
 - megelőlegezett tb. és családtám. ellátások
 - elszámolásra kiadott előlegek
 - szállítóknak adott előlegek
 - egyéb átfutó kiadások
- ktgvetésen kívüli aktív pü-i elszámolások
elszámolások, ahol a pénzfelhasználás az idegen pénzeszközöknél jelentkezik
megbontása függő, átfutó és kiegyenlítő kiadásokra nem kötelező

SAJÁT TŐKE

Mérlegtételei

1. Induló tőke
2. Tőkeváltozások
3. Értékelési tartalék

(Jegyzett, de... nem értelmezhető

tőketartalék nincs – a tőkejuttatás támogatás formájában valósul meg

lekötött tartalék nem értelmezhető

eredménytartalék nincs – kb. a tartalékok között lévő ktgvetési és váll.tev. pénzmaradvány

MSZE – kb. ktgvetési v. váll. tartalék elszámolása, de ez még kötelezettségeket is tartalmazhat)

Jellemzők

- induló tőke
az alapító által rendelkezésre bocsátott tőke
1993. jan.1-jén meglévő induló tőke + 1992. évi saját tőke változás
1993 után alapított szervezeteknél a rendelkezésre bocsátott tőke
csak megszűnéskor vagy átszervezéskor változhat
- tőkeváltozások
növekedés
 - bef. eszközök állományát növelő kiadás
 - központi beruházás
 - eszközök tartós forrásának növelésére felhasznált egyéb idegen pénzeszköz v. az ebből képződött jóváhagyott EI terhére
 - készlet állománynövekedése
 - követelések állománynövekedése
 - kötelezettségek állománycsökkenése
 - forgó ép. állománynöv.
 - saját rezsizs beruházás, felújítás
 - gazd. társaságba bevitt vagyontárgyak
 - elszámolt ÉV visszaírása
 - terven felüli écs visszaírása
 - térítésmentesen átvett eszközök (ktgvetési feladatok ellátására)
 - társadalmi munkával létrehozott javak tartós forrása
 - kötelezettségek leírásacsökkenhet
 - bef. eszközök écs, ÉV, selejtezés, térítés nélküli átadás
 - készlet felhasználás, selejtezés térítés nélküli átadás, ÉV
 - kötelezettségek állománycsökkenése
 - bef.eszközök, készletek értékesítése
 - követelések állománycsökkenése
 - követelések leírása
 - forgó ép. állománycsökkenése, ÉV
 - terven felüli écs

Összefüggés:

± Immat. javak

± Tárgyi eszközök

± Bef. pü-i eszközök (kivéve hosszú lej. bankbetét)

± Készletek

± Követelések
 ± Értékpapírok
 ± Kötelezettségek (ellentétes előjellel)
 = Tőkeváltozás

- értékelési tartalék
 újraértékelés nem kötelező, ktgei magasak
 csak az önkormányzatoknál a törzsvagyonton kívüli, szabad rendelkezésű vagyon esetében van értelme, ha ez hitelfelvétel fedezete lesz

TARTALÉKOK

Mérlegképletei

1. Költségvetési tartalékok
2. Vállalkozási tartalékok

Jellemzők

- előző években képződött pénz- és előirányzat-maradványt, és a le nem rendezett, véglegesen el nem számolt tárgyévi pénzmaradványt tartalmazza
- a tartalékok felhasználása nem naptári évhez kötődik
- itt kell kimutatni az áth. pénzeszközének azt a forrását, amely jóváhagyás után bef.eszközök finanszírozására v. folyó véi kiadások teljesítésére fordítható
- számlacsoport számláit évszámmal kell ellátni
- helyi önkormányzatok a ktgvetési és váll. tartalék elszámolási számla egyenlegét a ktgvetési beszámoló képviselőtestület általi elfogadását követően vezethetik át
- kincstári körbe tartozó áht. szervek alaptev., váll.tev. KEIT és BEIT egyenlegeit a felügyeleti szerv felülvizsgálata és jóváhagyása után vezethetik át
- tartalékok tényleges pénzeszközben testesülnek meg, felhasználását pénzforgalom nélküli bevételként kell elszámolni
- tartalékok összege nincs meg tényleges pénzeszközként, ha az Egyéb aktív függő, átfutó és kiegyenlítő elszámolások egyenlege év végén nagyobb, mint a passzívaké
- mérleg belső összefüggése
 Pénztárak és betétkönyvek
 + Ktgvetési bankszámlák
 + Hosszú lej. bankbetétek
 + Ktgvetési egyéb aktív pü-i elszámolások
 - Ktgvetési egyéb passzív pü-i elszámolások

 = Tartalékok

- pénzmaradvány = BEIT – KEIT
- előirányzat-maradvány = (BEI-BEIT) – (KEI-KEIT)
- vállalkozási eredmény = BEIT – KEIT

Költségvetési tartalékok

- részei:
 - ktgvetési tartalék elszámolása
 - ktgvetési pénzmaradvány
 - kiadási megtakarítás
 - bevételi lemaradás

- előirányzat-maradvány
- ktgvetési tartalék elszámolása
 - MSZE-hez közeli kategória
 - alaptev. tárgyévi bev., tőke- és működési kiadásainak, működési és felhalmozási célú pénzeszköz átadásainak különbözete
 - 494. Ktgvetési bev. és kiadások elszámolása szlán ütköztetni az alaptev. BEIT és KEIT összegeit

- pénzmaradvány-kimutatás
Pénzeszközök
+ Aktív pénzügyi elszámolások
- Passzív pü-i elszámolások

= Tartalékok
- Előző évben képzett tartalékok maradványa
- Váll. tev. pénzforgalmi eredménye

= Tárgyévi helyesbített pénzmaradvány

- elszámolása következő év elején
Nyitó egyenleg
+ alulfin. miatti kiutalás
+ váll.tev. alaptev.re történő felhasználása
- túlfin. miatti elvonás
- pénzmaradvány-elvonás

= jóváhagyott PM képzése
- ha ez T egyenlegű, kiadási többlet van
ez rendezhető
- alulfin. miatti támogatás beérkezik
- váll.tev.eredményéből visszaforgatás az alaptev.re
- ha még mindig T egyenleg: nagy gáz van, rendezés a köv. év gazdálkodásából
- Költségvetési pénzmaradvány
 - kincstári körbe nem tartozó ktgvetési szerv alaptev. kapcs. előző években képződött, még fel nem használt PM
 - kb. eredménytartalék
 - készpénzben v. szlapénzben megtalálható
 - megszűnik vmilyen kiadás ellentételezéseként, mint pénzforgalom nélküli bevétel semlegesíti a tárgyévi PM-t, ill. saját tőke változás lesz, ha eszközvásárlásra fordítják
- kiadási megtakarítás
kincstári körbe tartozó szervezeteknél az alaptev. kapcsolódó KET és KEIT különbözetét mutatja
Előirányzat-maradvány kimutatás 3. sora
- bevételi lemaradás
kincstári körbe tartozó ktgvetési szervnél az alaptev. kapcsolódó tárgyévi módosított BEI és BEIT különbsége
Előirányzat-maradvány kim. 6. sora
- Előirányzat-maradvány
kincstári körbe tartozó szervezet alaptev. kapcs. előző években képződött, még fel nem használt előirányzat-maradványát mutatja

Vállalkozási tartalékok

- részei
 - váll. tartalék elszámolása
 - váll. tev. eredménye
 - váll. tev. kiadási megtakarítása
 - váll. tev. bevételi lemaradása
- vállalkozási tartalékok elszámolása
 - kincstári körbe nem tartozó kgtvetési szervek adott évi le nem rendezett váll. eredményét tartalmazza
 - jóváhagyás után átvezetés a váll.tev. eredményére
 - pénzforgalmi eredmény = BEIT – KEIT
 - váll.tart. elszámolása köv. év elején
Nyitás
 - befizetési kötelezettség
 - váll.tev. alaptev.re történő felhasználása

= Tartalékba helyezendő összeg
 - kiadási többlet rendezése
 - nincs baj, ha pénzforgalmi eredmény pozitív, itt csak az écsre nincs fedezet
 - a a pénzforg.er. negatív, 2 évre el lehet határolni
 - a veszteséget a korábbi pozitív eredmény terhére el lehet számolnia, ha nem, akkor a következő évre továbbvinni
 - ha a szerv nem végez tovább váll.tev., akkor a pénzmaradványból lehet rendezni
- vállalkozási tev. eredménye
 - kincstári körbe tartozó és nem tartozó szervek váll.tev. kapcsolatos, előző években képződött, még fel nem használt eredménye
 - készpénzben vagy számlapénzben megtalálható
 - ha a pénzt elköltik, folyó kiadás ellentételezéseként pénzforgalom nélküli bevétel semlegesíti a tárgyévi vállalkozási eredményt, vagy ha eszközvásárlásra költik, akkor saját tőkeváltozás lesz belőle
- kiadási megtakarítás, bevételi lemaradás
ugyanaz, mint a kgtvetési

KÖTELEZETTSÉGEK

Jellemzők

- kapcsolt vállalkozásokat nem kell elkülöníteni
- nincs a röv. lej. köt. között
vevőtől kapott előleg (egyéb passzív pü-i elszámolások között)
váltótartozás (csak önkormányzatoknál, egyéb kötelezettségek között van)
- elkülönítve kell kimutatni a pü-i vállalkozásoktól, belföldi és külföldi hitelezőktől felvett hitelek, áht belüli és kívüli szervektől kapott felhalmozási célú támogatási kölcsönök állományát
- egyéb hosszú lej. köt.-ként kell kimutatni a lízingbe vett, az önkormányzatoknál a vagyonkezelésbe vett kincstári eszközök forrását
- szállítói kötelezettségről év közben analitikát kell vezetni, állományváltozását negyedévet követő hó 15-ig könyvelni a tőkeváltozással szemben
kivéve átszervezés, megszűnés – ekkor azonnal
- adó, adójellegű, vám, vámjellegű és kapcsolódó kötelezettségekről külön nyilvántartást kell vezetni
- analitikából ki kell, hogy derüljön
köt. fajtája, keletkezésének ideje, összege

kedvezményezett adatai

teljesítés időpontja

adóköt. és adómentes tev-hez kapcsolódó adatok

- külön kiemelni a tárgyévi ktgvetés terhére vállalt, de ki nem egyenlített kötelezettségek értékét – ez mutatja az eladósodást

Értékelés

- szállítói köt. ÁFA-val növelt összegben
- váltót kamattal növelt értéken, kamatot a tőkeváltozással szemben elszámolva
- devizás – lásd korábban!
- negyedév közben a szállítók számlára nem lehet könyvelni

EGYÉB PASSZÍV PÉNZÜGYI ELSZÁMOLÁSOK

- olyan bevételek, amik az adott időszakban nem számolhatók el véglegesen a ktgvetési előirányzat terhére
- alaptév PM és váll.tev. eredményének meghatározásakor figyelmen kívül hagyandók
- nyilván kell tartani a nyitó állományt és tárgyidőszaki forgalmat, forgalmat év átvezetni az állományi számlákra
- passzív függő elszámolások
pénzbeáramlás, amiről nem tudják megállapítani, hogy melyik ellenszálával szemben kell könyvelni itt kell elszámolni:
 - köv. évet megillető állami hozzájárulások
 - OEP fin. terhére decemberben előre leutalt tám.
- passzív átfutó elszámolások
olyan feladatok elszámolására, amikre a ktgvetésben nincs meg a fedezet
 - átmeneti jellegű bevételek
 - ktgvetési szerv tevékenységével csak közvetlen kapcsolatban lévő feladatok
 - vevőktől kapott előleg
 - helyi adókkal kapcs. átfutó bev.
 - ktgvetés letéti bevételei
 - részben önálló szervek finanszírozási bev.
 - ktgvetési átfutó illetékbevételek
- passzív kiegyenlítő elszámolások
ktgvetési szervek bankszámlái, pénztárai között kiadási pénzforgalommal kapcsolatos bevételek itt vannak a helyiadó-beszedési számlák közötti átvezetések is
- ktgvetésen kívüli egyéb passzív elszámolások
bevételek, amelyek az idegen pénzeszközök között jelentkezőnek
további megbontása nem kötelező

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET SAJÁTOSSÁGAI

Táblázatok:

1. ktgvetési előirányzatok és a pénzforgalom egyeztetése
2. immat.javak, TE, és üzemeltetésre átadott eszközök állományának alakulása
3. ktgvetési szervek létszáma, szem.jellegű juttatásai
4. feladatmutatók állományának alakulása
5. normatív, normatív küözött, cél-, címzett támogatások, központosított előirányzatok elszámolása
6. felügyeleti szerv év végi maradványelszámolási számlájának forgalma

7. letéti számla pénzforgalma
8. központi kgtvetésből és egyéb forrásból folyósított ellátások részletezése
9. köv. és köt. alakulása
10. ÉV alakulása
11. értékhelyesbítések
12. TE (kiv. ingatlanok) és üzemeltetésre átadott eszközök nyitó bruttó értéke ágazatok szerinti megoszlása az önkormányzatoknál
13. önkormányzatok adósságszolgálatának alakulása
14. kötelezettségvállalások alakulása, ezen belül EU

TB alapok és elkülönült állami pénzalapok

1. pénzforgalom egyeztetése
2. immat.javak, TE, és üzemeltetésre átadott eszközök állományának alakulása
3. ÉV
4. köv. és köt. alakulása
5. értékhelyesbítés
6. kötelezettségvállalások állománya

Szöveges indoklás

- tárgyidőszakban az alaptev. és az EI tervezettől eltérő felhasználását befolyásoló tényezők
- rendkívüli események, körülmények
- écs megosztás megváltoztatásának indoklása, új módszer bemutatása
- EU támogatások, világbanki és egyéb tám. keretében kapott pénz és egyéb eszközök, ezek felhasználásával kapcsolatban felhasznált saját kgtvetési forrás alakulása
- alapítványok által ellátott teljesített kifizetések
- részesedések 25, 50, 75% felett, 100%
- számviteli politika módosításának bemutatása